

Broumovský zpravodaj

Na této stránce Vám přinášíme poslední číslo Broumovského zpravodaje. Jedná se výběr článků z tištěné verze zpravodaje. Rádi bychom slyšeli Váš názor na tento druh zpráv a tak [nám napište](#). O výsledku Vás budeme informovat.

Broumovský zpravodaj č. 10/2001

Obsah čísla:

[Česko-německé setkání 2001 v Broumově](#)

[Z města](#)

[Díky všem ochotným dárcům,](#)

[Tragické události ve Spojených státech ...](#)

[Změna v zásobování pitnou vodou](#)

[Klášteří ulička](#)

[Návrh podpory sportu v Broumově](#)

[Léto obyvatel Domova důchodců v Broumově](#)

[Další přátelské setkání](#)

[Uživatelům hrobových míst](#)

[Dopis čtenářky](#)

[Blahopřání](#)

[Hasičské slavnosti v Litoměřicích](#)

[Zpráva o průběhu Česko - německých dnů ...](#)

[Poznámka k výstavě "650 let městského práva - Broumov"](#)

[Informační centrum Broumovska ...](#)

[Výstavy](#)

[Taková je Amerika](#)

[Den poezie v Broumově](#)

[Polští spisovatelé v broumovské knihovně](#)

[Městská knihovna v Broumově děkuje](#)

[Čekání na velký třesk](#)

[Z činnosti Policie ČR](#)

[Ohlédnutí za letním táborem aneb ...](#)

[Plavba na Ostrov pokladů aneb tábor ...](#)

[Minireportáž Petry Hajpišlové\(P\)...](#)

[Letní setkání přátel zdravého ...](#)

[Ukažme na ty, kteří dobro činí](#)

[Klášteří zahrada v Broumově se ...](#)

Česko-německé setkání 2001 v Broumově

Ve dnech tragických událostí v New Yorku a ve Washingtonu, které jsou exemplárním příkladem a varováním před tím, kam až může vést fanatická nenávisť, jsme v Broumově dva dny diskutovali nejen o

zachování kulturního dědictví na Broumovsku, ale taky o možnostech odpuštění a smíření mezi Čechy a sudetskými Němci. Je v tom přímo pozitivní symbolika, že naše národy právě v této vypjaté době již po sobě nestřílejí, ale spolu mluví u jednoho stolu. Sem tam ještě zabloudí do minulostí, ale více již mluví o společné budoucnosti v jednotné Evropě. Naše názory na mnohé události a věci se liší, to ale neznamená, že po desetiletém snažení obou stran nedošlo k sblížení.

Dokladem toho je v sobotu slavnostně podepsaná smlouva o partnerství mezi českým Broumovem a německým Forchheimem. Smlouva vychází z Česko-německé deklarace a z dalších mezinárodních smluv o spolupráci mezi národy. Nic jiného nám do budoucnosti nezbyvá, než odložit dřívější animozity a spolupracovat jako dobří sousedé ve společné demokratické Evropě a dál rozvíjet její kulturní dědictví, které není jen ve stavbách a uměleckých dílech, ale zejména v křesťanské tradici našich národů a ve všeobecné humanitě. Jen tak můžeme dospět společně k jednotné stabilizované demokracii nejen na našem kontinentě, ale i ve světě.

Nestrašme již dále naše lidi „suděťáky“, je to neseriozní. Sudetští Němci se po vyhnání ze staré domoviny stali integrovanou součástí německého národa a demokratického Německa. To, že se rádi vracejí do své staré vlasti, to že nemohou zapomenout na domov, který ztratili, bychom plně pochopili jen v podobné situaci, kdybychom o svůj domov sami přišli.

Na našem sněmování odezněla z české strany i myšlenka, že právě sudetští Němci nás učí milovat svou vlast, svůj domov a pečovat o jeho kulturní dědictví. Právě oni nás upozorňují na devastaci krajiny, památek.

Malá účast veřejnosti na akcích uplynulého setkání se dá vysvětlit. Není to snad nezájem o společnou budoucnost a o řešení problémů, je to spíše projev důvěry v zastupitelskou demokracii. Hůře se dá ale vysvětlit a omluvit absence zastupitelů a pracovníků státní správy na setkání. Zde je nutné analyzovat proč? Je to odmítnutí, nezájem, nebo jen obyčejná laxnost? Odmítnutí asi sotva, vždyť zastupitelé celou akci schválili - pak asi to druhé. Také činitelé na komunální úrovni nesou svůj podíl odpovědnosti za budoucnost nejen našeho města, ale celého státu.

V projevech našich nejvyšších státních činitelů nejednou již zaznělo, že především bohatství a postoje elementárních částí státu, kterými obce bezesporu jsou, vytvářejí bohatý a stabilizovaný stát.

Dr. Pindeš

Z města

- Broumov byl definitivně potvrzen městem s pověřením III. stupně od 1. 1. 2003, kdy zaniknou okresy. Tím budou na město přeneseny některé agendy okresu na území zhruba v rozsahu bývalého Broumovského okresu.
- Broumov navštívil pplk. Ing. František Mencl, ředitel hasičského záchranného sboru. Bylo s ním jednáno o stabilizaci stálého požárního sboru v našem městě, o perspektivě výstavby nové požární zbrojnice i o činnosti dobrovolných hasičů.
- Městská policie řešila 65 dopravních přestupků. Jejich počet neustále roste. Blokové pokuty činily

- 6.100,- Kč, ostatní bylo řešeno domluvou.
- Neustálým problémem je odchyt volně pobíhajících psů. Protože náš útulek byl plný, bylo nutné 4 psy odvézt do útulku v Pardubicích, což stojí město dost peněz.
 - Na parkovním bylo na náměstí za srpen vybráno 33.125,- Kč.
 - Byla dokončena restaurace náhrobních kamenů a oprava hradeb u kostela Petra a Pavla. Na tuto akci jsme dostali 100% dotaci ve výši 95 tis. Kč od ministerstva kultury. Práci na náhrobcích provedl sochař - restaurátor Ing. Wágner, který již před dvěma lety opravoval sochu sv. Floriana na Malém náměstí.
 - Před deseti lety začal návrat volyňských Čechů zpět do vlasti. Také Broumov přijal několik rodin. Věříme, že se cítí ve "svém" novém městě dobře.
 - Nezaměstnanost v srpnu dosáhla v Broumově 8,4%. O práci se ucházelo 376 zájemců. Nejhorší situace je v Broumově - Poříčí, kde je míra nezaměstnanosti přes 21%, a v Olivětině 13,5%. Nezaměstnanost v okrese Náchod činí 3,9%. Na celém Broumovsku 6,8%. Nejhuře je na tom Božanov se 14,7%. Broumovským kladem je 66 nezaměstnaných, kteří našli zaměstnání na veřejně prospěšných pracích.
 - V pátek 14. září se za zvuků zvonů a sirén místních továren ve dvanáct hodin sešlo na náměstí několik desítek občanů, hostů z Německa a žáků, kteří šli ze školy, aby uctilo památku obětí teroristického útoku na Spojené státy. Představitelé města spolu s přednostou OkÚ Ing. Lubomírem Šmídou, který dlel na návštěvě v našem městě, položili květiny k americké vlajce u Mariánského sloupu. Již předtím zapálili občané a děti na stejném místě desítky svíček. Prostor u Mariánského sloupu se tak symbolicky po jedenácti létech opět stal místem, kde vyjadřujeme postoj k zachování svobody proti teroru a násilí.

Díky všem ochotným dárcům,

kterí se 20. 9. 2001 připojili k myšlence Dne dobré vůle "Nikdy neublížíš dítěti" a zakoupením odznáčku s červeným srdíčkem tak přispěli k nalezení domova pro některé opuštěné děti.

V Broumově bylo vybráno celkem 11 279,90 Kč (za 300 odznaků) a celý výnos této dobrovolné sbírky byl zaslán na účet Nadace Výboru dobré vůle.

O konkrétním použití shromážděných peněz Vás budeme dle možností informovat.

JUNÁK Broumov

Tragické události ve Spojených státech Amerických

jsme uctili v den státního smutku i v Broumově. Na významných budovách města od rána visely spuštěné státní vlajky, starosta města zaslal na velvyslanectví USA soustrastný dopis. Na náměstí přesně ve 12.00 hodin zazněly zvony, sirény a z místního rozhlasu smutné tóny prosebného Ave Maria.

Začalo poprchávat, nebylo třeba slov. Nejedno oko zaslzelo, nejedno hrdlo bylo sevřeno, hořely svíčky a lidé na americkou vlajku pokládali květiny. Květiny přinášeli i v další dny. Tím chtěli říct to prosté lidské: AMERIKO, jsme s tebou!

Dr. P.

Změna v zásobování pitnou vodou

Z důvodů vyššího obsahu arsenu v pitné vodě v Rožmitálu i zhoršení kvality vody ve zdroji Janovičky dojde v průběhu podzimu letošního roku a v roce 2002 ke změně v zásobování pitnou vodou v Rožmitále, Olivětíně, Benešově, Velké Vsi a v Otovicích.

V průběhu letošního roku bude postupně zásobování Benešova, Olivětína, Velké Vsi a Otovic převedeno na vodu z Teplic n. M. V průběhu roku 2002 bude proveden propoj vodovodu Rožmitál s vodovodem Benešov a i do Rožmitálu bude dodávána teplická voda.

Očekáváme, že v průběhu přepojování může dojít ke krátkodobým výpadkům v zásobování vodou a z důvodů změn tlaků vody i změn proudění vody i ke krátkodobému znečištění vody zákalem z uvolněných inkrustů v potrubí. V každém případě však dodávaná voda bude zdravotně nezávadná.

Ing. Zbyněk Richter, manažér společnosti

Klášterní ulička

Delší dobu nás trápí značný nepořádek v uličce mezi hlavní bránou kláštera a bývalým měšťanským pivovarem. Toto broumovské zákoutí je značnou měrou využíváno chodci, ale také majiteli domácích čtyřnohých mazlíčků k jejich venčení a některými obyvateli Broumova k odkládání odpadků. Občas si toto místo pletou s veřejnými záchodky.

V pravidelných intervalech se zde objevuje vyspaný odpad, a to v době těsně přes svozem. Stačilo by jít o pár metrů dále a odpad uložit do některé nenaplněné popelnice, které jsou zde vždy v pondělí večer připraveny k odvozu. Marně jsme se snažili zjistit toho výtečníka, až konečně při poslední události jsme našli v odpadcích pěknou vizitku.

Paní I. K. z Klášterní ulice č. 3, věříme, že Vám tašku s odpadky, kterou jste měla připravenou u dveří k uložení do Vaší popelnice, někdo vzal a vysypal ji ve zmíněné uličce. Budte tak hodná a odkládejte odpadky jako drtivá většina vašich sousedů ve městě v souladu s příslušnou městskou vyhláškou. Určitě i pejskaři budou venčit své miláčky na jiných vhodnějších místech a budou po nich, taktéž v souladu s jinou vyhláškou, uklízet. Pak se možná dočkáme, že naše město bude čisté i v takovýchto zákoutích.

Pavel Staněk

Návrh podpory sportu v Broumově

Jedním z důležitých úkolů samosprávy města je podpora sportu a tělovýchovy ve městě. O pozitivním významu sportu a tělovýchovy pro mládež a širokou veřejnost není nutné nikoho přesvědčovat. V Broumově je o sport a tělovýchovu velký zájem - v 10 oddílech Slovanu je 750 členů, Jiskra Olivětín má 150 členů, celkem tj. kolem 10% občanů Broumova. Činnost oddílů je založena především na práci dobrovolníků, na podpoře ČSTV a sponzorů.

Město Broumov podporovalo a podporuje sport a tělovýchovu dle svých možností (materiálně, personálně, organizačně apod.). Zlepšená finanční situace města umožní v následujících letech i vyšší podporu v této oblasti. Dne 17.9.2001 byl proto radě města předložen materiál (předkladatelé Franc, Louda) na podporu sportovně tělovýchovné činnosti ve městě ve prospěch sportující mládeže, sportovních klubů a široké veřejnosti.

Předkládaný návrh si klade za cíl zlepšit podmínky pro provozování sportu ve městě, zajistit rozvoj sportovišť a zefektivnit činnost sportovních oddílů. Návrh vychází z velmi dobrých mnohaletých zkušeností města Český Krumlov. Zde jsou sport a tělovýchova již několik let provozovány prostřednictvím Obecně prospěšné společnosti (dále jen OPS). Ta má na starost údržbu, provoz a rozvoj sportovišť ve městě. OPS zaměstnává své pracovníky a zajišťuje potřebné finanční prostředky - od města, sponzorů, ČSTV, státu, nadací apod. Jednotlivým sportovním oddílům tak odpadá starost o sportoviště, ale musí se samy starat o zajištění vlastní sportovní činnosti.

CO NAVRHUJEME:

- jednat o novém modelu správy sportovišť ve městě se Slovanem a Jiskrou
- získat zastupitelstvo města pro zřízení OPS a získat předběžný souhlas s financováním pro rok 2002 (říjnové zastupitelstvo)
- jednat se Slovanem a Jiskrou o postupném převodu sportovišť do majetku města
- dohodnout vzájemné vztahy mezi OPS a Slovanem (finanční a organizační)
- znovu podrobně konzultovat projekt v Českém Krumlově (přislíbena pomoc)
- založit OPS a zajistit angažovanost města v orgánech OPS
- zajistit příspěvek pro OPS z rozpočtu města pro rok 2002
- ustanovit uvolněného ředitele OPS
- převést správu městské sportovní haly pod OPS

Fungování OPS - dle zkušeností z Českého Krumlova - závisí především na uvolněném řediteli OPS, na jeho schopnostech, kontaktech a vytrvalosti. Návrh počítá s větším finančním příspěvkem města na sport v příštích letech (proti dnešnímu stavu), ale zároveň také s jeho efektivnějším využitím.

OPS s profesionálním pracovníkem lépe zajistí i rozvojové programy sportovišť (např. již dnes probíhají jednání o projektu na hřišti Opočenského a na Tužme se), a jeho funkce při získávání finančních prostředků z dalších zdrojů je nezastupitelná.

Činnost OPS je záležitost dlouhodobá, kterou je nutné průběžně korigovat dle získaných zkušeností. Je to

však reálná šance na zlepšení podmínek pro sport ve městě - tedy hlavně pro skoro 900 aktivních sportovců.

Bc. Lubomír Franc, člen rady města

Léto obyvatel Domova důchodců v Broumově

V letních měsících, které díky letošnímu počasí často ani léto nepřipomínaly, se naši obyvatelé vypravili na celodenní výlet do památného místa našeho kraje, do Ratibořic. Při příjezdu jsme si prohlédli mlýn, staré bělidlo a pomalu, po malých přestávkách, kdy bylo třeba si trochu odpočinout, jsme došli až ke splavu. Cestou zpátky jsme se zastavili na malé občerstvení.

Další výlet jsme podnikli do nedalekých Martínkovic na chatu Pod Korunou. Po krátké procházce lesem jsme poseděli před chatou a vrátili se zpět domů.

V letošním létě nechybělo ani tradiční opékání párků na zahradě našeho Domova.

Začátkem září jsme byli Asociací svazu důchodců pozváni, stejně jako v loňském roce, do Lampertic na "Sportovní hry seniorů". Ze zúčastněných 15 zařízení se náš Domov umístil na velmi pěkném druhém místě. Reprezentovala nás paní Marie Brahová a paní Ida Valentová. Paní Brahová svým druhým místem v ruském kuželníku vybojovala stříbrný pohár.

Oběma našim obyvatelkám srdečně děkujeme za vzornou reprezentaci našeho zařízení. Paní Brahové blahopřejeme ke krásnému umístění.

Další přátelské setkání

Téměř v každém okamžiku svého života se setkáváme s lidmi nebo stopami jejich činnosti. Naše město prožilo o letošních prázdninách nezvykle mnoho takových setkání, které organizovali různé společnosti, organizace, různí lidé. Všem šlo a jde o život a obnovu Broumova - "vdechnout život této krajině."

O zviditelnění Broumova a Broumova jde také občanskému sdružení Diakonie Úpice, jež má v Broumově pobočku a zaměstnává například bezdomovce a sociálně slabé při třídění a rozesílání humanitárních sbírek. Ve dnech 20. - 26. srpna zorganizovalo toto sdružení partnerskou návštěvu Diakonie Dessau z Německa. Přijeli k nám pan Dr. Lischke, paní Mayer, paní Moor, paní Lossak, paní Hatwig, pan Zabel. Celý týden se jim věnovali pan Dr. Králík, pan Henrichovský, paní Wittová, paní Wienerová, pan Böhm, pan Švarc a další.

Němečtí přátelé měli velmi zajímavý program: prohlídku Diakonie a města Broumova, návštěvu Hospice v Červeném Kostelci, prohlídku vězení a besedu o pracovní terapii vězňů v Odolově, návštěvu Malých Svatoňovic, prohlídku Prahy, paní Lossak jim předvedla práci s dětmi.

Já (p. uč. Jarotková - ZŠ Hradební) jsem byla pozvaná a se mnou čtyři kolegyně (p. uč. Bláhová - ZŠ Martínkovice, sl. uč. Šmegrová a sl. uč. Brutovská - ZŠ Velká Ves) ke společnému přátelskému posezení do salonku na Hvězdě. Naši hosté si chtěli v příjemném prostředí povídat o problémech našich dětí a mládeže, o protidrogové prevenci a o řešení dalších sociálně patologických jevů. Povídání (děkujeme tímto

tlumočnicím, hlavně paní Wittové za perfektní výkon) to bylo pro obě strany velmi přínosné. Dospěli jsme ke třem závěrům: že české a německé děti mají podobné problémy a podobné jsou i způsoby řešení, že nám všem jde o zdravý a šťastný život našich dětí a že se všichni těšíme do společné Evropy.

Děkujeme za krásné setkání a těšíme se na další.

Diakonie - pomoc a služba chudým, nemocným, sociálně slabým a potřebným; zařízení organizující tuto službu.

Ja

Uživatelům hřbových míst

Vážení spoluobčané,

chtěla bych tímto oslovit právě Vás. Vzhledem k tomu, že do mé pracovní náplně patří mimo jiné i správa hřbitova, často ho navštěvuji. Při poslední pochůzce jsme zůstala stát v němém úžasu nad tím, jak někdo může přinést na hrob svým nejbližším krásné květiny, a přitom si nevšimnout, že hned vedle, anebo i úplně před náhrobkem, vyrost bodlák, a ten již ve své výšce 40-50 cm (mnohdy i více) vykvetl a odkvetl a stačil se úspěšně vysemenit. To samé je i s přesličkou. Jsme snad přesvědčeni, že tam patří, a že ji budeme sbírat jako léčivou rostlinu, a tak ať tedy roste?

Nemohu si odpustit ještě jednu kritickou připomínku, a to k tomu co ke hrobům sázíte. Zvlášť v urnovém háji se např. růže vůbec nehodí, ale když už je tam chcete mít, starejte se o ně. Různé konifery je nutné zastříhnout na výšku 50 - 100 cm, zúžit a podobně, abychom nemuseli odhrnovat roští a pátrat, kdo že tam je vlastně pochován. Neměli bychom přesvědčovat sousedy, že co se líbí nám, musí se líbit i jim. Každý má právo na úpravu hrobu podle svého vkusu, ale měl by dodržovat podmínky pro uživatele hřbových míst, které jsou stanoveny ve smlouvě, již obdrží každý uživatel při zřizování hrobu, anebo při prodlužování nájmu za hřbové místo. Ve smlouvě je uvedeno, že uživatel je povinen starat se o udržování uličky o šíři 30 cm z pravé strany a že veškeré úpravy nejdříve projedná s pronajímatelem, to znamená s Městským úřadem - správou hřbitova, což se týká i výsadby. Ve smlouvě se dále říká že ve smyslu platného řádu hřbitova bude udržovat hřbové příslušenství čisté a v řádném stavu, a že bude šetrně užívat ostatního vybavení hřbitova. To znamená, že na příklad lavičky zůstanou na svých místech, protože jsou určeny k užívání všem návštěvníkům hřbitova, že nikdo nebude za náhrobky odkládat požitě nádoby (sklenice, plastové láhve a jiné), protože tak znemožňuje sečení a hlavně ohrožuje naše pracovníky hřbitovní správy na zdraví. Každý, kdo má zkušenost se sečením strunou ví, co dokáže rozbitá skleněná láhev.

Na hřbitov neopatří psi ani jízdní kola. Na kola je před hřbitovem stojan a naši miláčky na nás jistě rádi počkají doma.

Přála bych si, aby každý kdo hřbitov navštíví, měl na paměti, že je to místo posledního odpočinku našich nejbližších a že jediné, co pro ně můžeme udělat je to, aby to bylo místo důstojné a v rámci Vašich i našich možností i pěkné.

Dagmar Berková, sam. referent org. složky Technické služby

Dopis čtenářky

Chtěla bych čtenářům Broumovského zpravodaje sdělit svou zkušenost s jednou stránkou zdravotnické péče o starší nemocné občany. Stává se, že někteří sanitáři nedovezou pacienta až domů a nechají ho v chodbičce a on neví, jak dojít do bytu. To se mému muži stalo třikrát, potřetí ho opět přenesli ze sanitky do chodbičky a on tam omdlel. Musela jsem čekat, až mi někdo pomůže dopravit manžela domů. Pokoušely jsme se s paní Prokopcovou manžela dotáhnout do bytu, ale musely jsme ho nechat ležet v chodbičce. Zavolala jsem paní doktorku Kmoníčkovou, ale protože měla zlomenou ruku, tak mi také pomoci nemohla.

Většinou jsou sanitáři takoví, že nám dávají najevo, že je obtěžujeme a jenom natahují ruku. Mohla bych psát dál (a za rámeček by si to někdo nedal) i o naší nemocnici a jejím interním vedení. Potřebovalo by to nějakou kontrolu.

Doufám, že můj dopis zveřejníte, protože píši ve velkém zoufalství, není totiž kam se obrátit. Vše mohou dosvědčit lidé v domě, kde bydlíme.

Milada Vašková

Blahopřání

V těchto dnech slaví význačné životní jubileum naše kolegyně Věra Řehořová, profesorka broumovského gymnázia.

I když s aktivní pedagogickou prací mohla skončit již v roce 1977, učí na naší škole dosud.

Za její obětavou školní i morální práci jí děkujeme a do dalších let přejeme, aby jí ještě dlouho vydržela její záviděníhodná vitalita, svěžest i zdraví a stálá chuť do pedagogické práce.

Ředitelství a pedagogický sbor Gymnázia Broumov

Hasičské slavnosti v Litoměřicích

Ve dnech 7. - 9. září 2001 se uskutečnilo v Litoměřicích II.celostátní setkání dobrovolných hasičů. Tohoto setkání se zúčastnila závodní jednotka SDH Veba Olivětín. Mimo jiné jako jediná z okresu Náchod. Na výstavišti Zahrada Čech jsme vystavovali historickou motorovou stříkačku Magirus z roku 1939. Na tomto výstavišti se po dobu slavností prezentovali jednotlivé sbory a byla vystavena jak historická, tak nejnovější hasičská technika.

V sobotu jsme se zúčastnili slavnostního nástupu na litoměřickém náměstí. Po projevech ministra vnitra p. Grosse a dalších čelních představitelů okresu, města a ústředí SDH ČMS proběhla ukázka zásahu historickou, koňmi taženou stříkačkou. Slavnostní nástup byl zakončen průjezdem mobilní historické hasičské techniky a pochodem jednotlivých sborů. Sobotní večer byl zakončen na břehu Labe hasičskou hudební fontánou a nádherným ohňostrojem.

Tato setkání se konají jednou za tři roky, letošního se zúčastnilo 120 sborů z celé republiky.

Miroslav Gol, starosta SDH

Zpráva o průběhu Česko - německých dnů ve dnech 14. - 16. září 2001 v Broumově

Záměrem Česko-německého setkání bylo prohloubit spolupráci mezi Krajským sdružením Broumováků (Heimatkreis Braunau), městem Broumovem, Dobrovolným svazkem obcí a měst Broumovska a občanskými iniciativami a společně se poradit o zachování kulturního dědictví na Broumovsku. Druhým cílem bylo podepsání partnerské smlouvy mezi městy Forchheim a Broumov. Tato vzájemná spolupráce započala v roce 1990 a v minulosti již došlo ke společnému jednání starostů a předsednictva Krajského sdružení, spolu s představiteli státní správy a poslanci. Spolupráce pokračovala především v péči o kulturní památky, hlavně hřbitovy na Broumovsku. Město Broumov spolupracuje s Forchheimem již od roku 1992. Šlo o výměnu zkušeností v oblasti samosprávy, kultury, sportu a tělovýchovy. Důležitými kontakty mezi mládeží byly společné česko - německé tábory a úzká spolupráce Benediktinského gymnázia v Rohru a Gymnázia v Broumově. Významnými účastníky Česko-německého setkání byli: pan Berndt Posselt, předseda SNL a poslanec Evropského parlamentu, pan Dr. G. Reichert - prezident Spolkového úřadu, vrchní starosta Forchheimu p. Franz Stumpf, z Vídně přicestoval p. Langer-Schroll - potomek zakladatele textilní továrny v Olivětíně, Bc. Petr Fejfar - senátor Parlamentu ČR, Jan Štícha - ředitel Českého kulturního centra v Mnichově, členové Krajského zastupitelstva Královéhradeckého kraje - p. Jiří Rokl a ing. Pěnkava a místostarosta Nowe Rudy - partnerského města p. Zbigniew Radgowski. Z Německa přicestovalo 10 členů Rady a zastupitelstva Forchheimu a asi 100 členů Krajského sdružení, dále starostové měst a obcí Broumovska, radní a zastupitelé Broumova, zástupci občanských sdružení Tuž se Broumovsko, INEX Praha a Komunitního centra Broumov. Setkání se uskutečnilo dle předem připraveného programu a k omezení došlo pouze v kulturní oblasti vzhledem k vyhlášení státního smutku. Přestože pozornost médií byla v první řadě věnována událostem v USA, setkal se naše setkání s nebývalou publicitou. Objevila se zpráva na ČT 1, v Českém rozhlase a v tisku. Na tiskové konferenci byli přítomni zástupci televize, ČTK, Mf Dnes, Náchodských novin, Našeho času, Sudetendeutsche Zeitung, Frankische Tage, Braunauer Rundbrief, Broumovského zpravodaje a nezávislých bavorských novin. Důležitým aktem bylo znovu upevnění a vysvěcení historických desek v německém jazyce na dřevěném kostelíku Panny Marie. Tyto desky obsahují historii Broumova a Broumovska a popisují nejdůležitější okamžiky historie města od jeho založení. Zhotovení těchto kopií financovalo Krajské sdružení. Mimo tištěný program se uskutečnila beseda p. Posselta a p. E. Birkeho se studenty broumovského gymnázia. Před zcela zaplněnou třídou byly diskutovány otázky nejenom česko-německých vztahů, ale i sudeto-německo-českých, otázky vyhnání, vstupu ČR do EU a především spolupráce mezi mladými lidmi z pohledu budoucnosti. Podnětné bylo diskusní fórum uskutečněné v sobotu za účasti starostů a zástupců všech obcí a měst v minulosti osídlených německým obyvatelstvem. Došlo ke vzájemné shodě o nutnosti péče o kulturní dědictví, a to nejenom o hmotné

památky, ale i o celkový myšlenkový odkaz generací žijících v minulosti na Broumovsku. Partnerská smlouva, která byla podepsána mezi městy Forchheim a Broumov je vlastně trojdohodou, ke které se připojilo i Krajské sdružení. Dle slov p. Posselta by sudetští Němci mohli být mostem k utváření dobrých sousedských vztahů mezi Čechy a Němci. V závěrem můžeme říci, že toto setkání splnilo svůj účel a bude pokračovat v příštím roce naplňováním dohodnutého programu.

Poznámka k výstavě "650 let městského práva - Broumov"

Do poloviny září byla ve výstavní síni staré radnice přístupna výstava, kterou připravilo v roce 1998 "Krajské sdružení Broumov" z německého družebního města Forchheim, které se po odsunu v letech 1945 až 46 stalo patronátním městem přesídlenců z Broumova. Každá taková akce je příslibem, že si Češi a Němci lépe porozumí a že tím usnadní zhojení starých ran. Ostatně, mladá a střední generace již období války nezažila a historii vztahu obou národů nepocituje jako problém. Tím spíše by ohlédnutí do minulosti nemělo být prezentováno jednostranně a neobjektivně, aby namísto sblížení nepřinášelo rozladění z tendenčního a nerealistického pohledu. To bohužel právě tato výstava nešťastně činí. Vnucuje se otázka, proč na to kompetentní broumovští činitelé autory včas neupozornili a neporadili jim. V této podobě totiž vzájemnému sblížení nepomůže. Naopak, utvrzuje v návštěvnických názorech, že vysídlenci v mnohém setrvali v názorech, jaké měli jejich předchůdci ve 30. letech, a to je na pováženou.

Výstava dává najevo, že příčinou všech potíží je nezkrotný český nacionalismus a šovinismus. V této poznámce není místo k rozsáhlejším historickým rozborům. Nicméně, jak mohou autoři ještě dnes věřit, že po první světové válce, kterou Rakousko a Německo nejen rozpoutalo, ale také prohrálo, měli spojenci (a také Češi) sudetským Němcům umožnit odtrhnout část území, patřícího vždy Českému království, a připojit je k Německu jako vstřícný příspěvek k uspokojení vzniku Velkoněmecké říše! Zdá se, že sudetští neměli kvalitní a realistické vůdčí osobnosti, které by je před takovými snahami uchránily. Nejinak tomu bylo na sklonku třicátých let, kdy se s frenetickým nadšením nechali svými vůdci vést z v té době jediného demokratického státu, který existoval na západ od Rýna, do tehdy již neskrývaně nelidské fašistické diktatury! To nepostřehli, k jaké zrůdnosti se připojují, a jak tím přispívají k zahájení války? Obstojí pak tvrzení, kterým autoři charakterizují období druhé světové války, že totiž "v Broumově se zabývají jen sami sebou,... a vzbudí se teprve, když se doslýchají o zprávě, že všichni Němci musí pryč"? (text k tab. 16, str. 11 českého překladu). To autoři přehlédli, že předtím například došlo ke dvojímu vyhnání z Broumova? Že osud židovských vyhnanců byl vyřešen "definitivním způsobem", takže jen Češi měli štěstí, že se po válce mohli do Broumova vrátit? Nevěřím, že autoři výstavy alespoň neslyšeli o Heydrichovu projevu k vedoucím německým činitelům (mimo jiné i představitelům sudetských Němců, jakými byli K. H. Frank, Konrad Henlein nebo broumovský Hubert H. Birke) v Praze v říjnu 1941, kde nastínil konečné řešení české otázky, k němuž mělo dojít po vítězném ukončení války. Do té doby neměla být česká pracovní síla znepokojována, aby neklesal její výkon ve prospěch německého válečného stroje.

Opravdu zde není prostor na rozbor desítek zkreslení, které výstava, bohužel, vědomě prezentuje jako objektivní skutečnost. Tím v nejmenším neobhajují nelidskosti, kterých se dopustila česká porevoluční lůza. Namnoze tak postupovala ve snaze vyvážit protiněmeckým radikalismem své kolaborantské selhání z

doby války. Lze jen podotknout, že na tehdejších selhání českých vůdců, kteří nezákonnostem v pohraničí nezabránili, se silně podepsala německá politika cílené likvidace špiček českého národa. V rozhodné chvíli se jich pak nedostávalo.

Má-li pohled na minulost pomoci sblížení, musí být pravdivý a vyvážený. Takovou výstava není. Je nevyužitou příležitostí, je nešťastným pokřiveným zrcadlem. To je do budoucna spíše rizikem, rozhodně ne přínosem.

Ing. S. Chýlek

Informační centrum Broumovska - nesloužíme pouze turistům

Skončily prázdniny a pomalu končí i další turistická sezóna, která byla už druhá a lepší než v loňském roce. Našich služeb využilo více lidí, prodali a rozdali jsme více propagačních a informačních materiálů. Na návštěvnost nemělo vliv ani přemístění do prvního patra Staré radnice, jak vyplývalo z mnohých obav.

Většina se možná domnívá, že takové Infocentrum je ve městě pro převážně české a zahraniční turisty. IC má ale sloužit především občanům města, kteří v něm žijí, protože turisté jezdí ve velkém počtu pouze asi polovinu roku. A co tedy takové IC dělá po zbývající dobu, kdy není sezóna?

Vyhledáme Vám autobusové nebo vlakové spojení po České republice i do zahraničí - vyhledání dopravního spojení je zdarma, hradí se pouze tisk (Kč 2,- / A4). Kopírujeme na formát A4. Máme zpracovány a doplňujeme informace o památkách ve městě, o historii apod.

Od minulého týdne začínáme plnit počítačovou informační databázi. Vycházíme z podkladů, které během června nasbírali studenti broumovského gymnázia a také praktikanti z dalších středních škol. Postupně budeme schopni podat občanům veškeré informace týkající se především firem, úřadů, škol a institucí ve městě a okolí (adresa, kontaktní osoba, poskytované služby, provozní doba, telefon, fax, webové stránky, e-mail...). Dále ubytování, historie, významných osobností, památek, turistických tras, kultury a sportu. Vycházíme ze zmíněných sběrových karet, inzerce v tisku, osobně získaných informací. Jedná se o dlouhodobou záležitost - veškeré údaje je třeba průběžně doplňovat a neustále aktualizovat.

Proto chceme požádat všechny, kteří o své firmě, obchodě, službách,.... ještě nedali vědět, ať tak co nejdříve učiní. Zároveň prosíme o sdělení jakékoliv změny - adresy, telefonního čísla, provozní doby. Záleží pouze na podnikatelích a institucích, do jaké míry o sobě chtějí dát vědět.

Pomalu se začínáme připravovat na veletrh cestovního ruchu v Brně, v brzké době vyjde česká a německá brožurka o historii a památkách Broumova a nejbližšího okolí, připravujeme ve spolupráci s Dobrovolným svazkem Broumovsko žádost o grant atd.

Najdete nás ve Staré radnici nad Komerční bankou, pondělí - pátek 8:00 - 16:00, telefon: 491 524 168, e-mail: ic.broumovsko@worldonline.cz

Jana Rutarová

Výstavy

V rámci Dnů česko-polské křesťanské kultury je ve dnech 20. 9. 2001 - 16. 10. 01 ve Výstavní síni staré radnice výstava "Noworudských výtvarníků". Ve stejném termínu je v předsálí Výstavní síně výstava dětských romských fotografií "Svět očima romských dětí".

Státní galerie výtvarného umění v Náchodě pořádá v zámecké jízdárně výstavy:

- na ochozu - Mojmír Preclík - sochy a kresby. Retrospektivní výstava.(14.9. - 4. 11.2001)
- v přízemí - Ruské malířství 19. století. Nová instalace ze sbírek Národní galerie v Praze, Galerie výtvarného umění v Ostravě, Galerie moderního umění v Hradci králové a SVGU Náchod. (DO 4. 11.)
- v Malé výstavní síni na nám. TGM - Portrét - obraz, kresba, socha. Výběr děl ze sbírky českého umění 19. a 20. století. Další pokračování cyklu výstav ze sbírek galerie. (5. 10. - 25. 11.)

Taková je Amerika

Během letošního srpna jsem měl možnost strávit 14 dnů v americkém Coloradu, v universitním městě Boulderu. Se čtenáři Broumovského zpravodaje bych se chtěl podělit o některé své dojmy z návštěvy USA.

Především bych se chtěl zamyslet nad chováním lidí žijících v tomto kraji, který trochu připomíná Broumovsko. Colorado, tento americký stát obklopený horami - Rockie Mountains (Skalisté hory), je skutečnou oázou klidu a pohody. Myslím si, že studenti, kteří v Boulderu studují na colorádské universitě, zde mají ty nejlepší podmínky v klidu a pohodě studovat právě to, co je zajímavé. Během školního roku žije v universitním městečku kolem sedmdesáti tisíc studentů. Ke svému studiu zde mají skutečně vše co potřebují, včetně rozsáhlé univerzitní knihovny, ve které najdete i mnoho svazků z České a Slovenské republiky.

První věc, která mne zde zaujala, bylo chování řidičů na silnicích, ale i na dálnicích v tomto americkém státu. Všichni striktně dodržují rychlost, nikdo se nesnaží někoho zbytečně předjíždět, a tím ho i ohrožovat, dokonce i mladí řidiči, přestože mají silné vozy, zbytečně nepředjíždějí a dodržují veškerá pravidla silničního provozu. Šok jsem měl, když jsme vyjžděli z vedlejší silnice na hlavní. Neuměl jsem si představit, jak se do projíždějící kolony zařadíme, ale bylo to snadné - celá kolona prostě zastavila a nechala nás vjet na hlavní silnici. Žádné houkání, žádné blikání světly - prostě pohoda. Připadalo mi, jako by snad nikdo ani nikam nespěchal. Nedodržování pravidel silničního provozu se zde tvrdě trestá - jak vysokými pokutami, tak i případně zabavením vozu. Uděláte-li velký přestupek, šerif se svým pomocníkem vás prostě předjede, zatarasí vám cestu a nedohodne-li se s vámi, prostě vám zabaví vůz, se kterým odjíždí pomocník šerifa a řidič zůstává osamocen na místě, kde naposled auto zastavilo. Tak to bylo něco z amerických silnic.

Nepotvrdilo se ani strašení, kdy mi mnozí, kteří byli v USA, říkali, jaké jsou problémy s imigračními důstojníky na celnici. Měl jsem připraveno několik odpovědí na otázky, které by mě údajně měly být

kladeny, abych vůbec mohl vstoupit na území USA. Při pohledu na můj český cestovní pas však jeho otázka zněla - Vy jste z České republiky? Znáte hokejistu Hejduka, který hraje v NHL za Colorado? Řekl jsem samozřejmě, že ano. Jeho další otázky se týkaly pouze toho, proč do USA přijíždím a jak dlouho v USA zůstanu. Po zodpovězení těchto otázek mi s úsměvem popřál pěkný pobyt v Americe, a bylo po "pohovoru".

Zajímavá byla také návštěva americké pošty, kde jsem potřeboval nakoupit známky na pohlednice. Trochu mi to na této poště připadalo jako na celnici. Všichni, kteří tam přišli, stáli za tlustou čarou namalovanou na podlaze a k jednotlivým přepážkám, které byly od té čáry vzdáleny asi dva metry, přistupovali lidé až po vyzvání úředníka. Vše bylo vyřizováno s úsměvem a porozuměním, nikdo se na nikoho nemračil, nikdo s nerozčiloval. Vše bylo v pohodě. Podobně to fungovalo ve všech veřejných službách. Snad to jednou také bude takové i u nás.

To je zatím vše z poznatků, které jsem získal za pobytu v USA, kam jsem odjel na rodinný sraz, který byl také velmi zajímavý. Rodinná setkání jsou v Americe velmi populární a organizuje je mnoho amerických rodin - především rodiny, jejichž předci přišli do USA z Evropy.

Petr Cirkl

Den poezie v Broumově

V pátek 28. září 2001 proběhl v Broumově Den poezie. Jednalo se o již tradiční setkání autorů poetických textů z Polska, Moravy a Čech v rámci Dnů polsko - české křesťanské kultury. Bylo pozváno 27 básníků a básníků, z nichž někteří jsou členové polsko-českého sdružení Básníci 97.

Veřejné autorské čtení veršů v podání jednotlivých autorů bylo zahájeno v pátek 28. září 2001 v 17.00 hodin v sále Základní umělecké školy v Broumově.

Hosté se seznámili s pamětihodnostmi města Broumova a v sobotu 29. září 2001 pro ně byla v rámci praktické tvůrčí činnosti a vzájemné výměny zkušeností uspořádána literární dílna. Letošní Den poezie byl uspořádán pod záštitou Kulturní komise při MÚ v Broumově a za podpory programu SEMP Phare CBC pro Euroregion Glacensis.

Polští spisovatelé v broumovské knihovně

Výstava fotografických portrétů Současní polští spisovatelé proběhne od 21. září do 10. října v čítárně Městské knihovny v Broumově. Autorkou výstavy je uznávaná veličina v oblasti černobílého portrétního, polská fotografka Elżbieta Lemppová, žijící v Krakově a publikující v řadě polských i zahraničních časopisů. Z rozsáhlé kolekce je do Broumova připraven výběr, který má přiblížit zejména tváře autorů známých z českých překladů. S výstavou, kterou připravil Polský institut v Praze, se veřejnost mohla seznámit už na letošním pražském knižním veletrhu, fotografie dále poputují na knižní veletrh Libri 2001 do Olomouce. Výstava v broumovské knihovně probíhá v rámci Dnů polsko-české křesťanské kultury a zároveň nadcházejícího Týdne knihoven. Na výstavě se finančně podílí Evropský fond CBC Phare.

Městská knihovna v Broumově děkuje

paní Evě Kučerové, zástupkyni ředitele Masarykovy ZŠ, za finanční příspěvek na nákup knih.

Čekání na velký třesk

Další z mnoha drobných havárií se odehrála na křižovatce u Městského úřadu. O její špatné přehlednosti a možném řešení problémů řekli již mnozí mnohé. Od radikálů, navrhuji drahé retardéry či semaforey (které by však situaci mohly ještě zkomplikovat) až po nás, podle kterých by mohlo stačit lepší značení, trocha barvy a rozvahy. Jde sice o laický návrh, ale možná, že by ke zlepšení opravdu stačilo jen vymezit hranice zastavení a směru jízdy, posunout přechody. Neděje se však nic, oba přechody využívané hlavně dětmi a nemocnými, byly na začátku loňského školního roku již notně vybledlé. V jeho průběhu pak zmizely totálně. Byl to takový broumovský příspěvek k novému zákonu o větší ochraně chodců. Na druhou stranu to byla šance ke změně značení. Školní rok skončil, děti se rozjely na prázdniny a značení bylo obnoveno postaru. Karamboly pokračují a stále jakoby se na něco čeká.

K. Franze

Z činnosti Policie ČR

Zdá se, jako by se pachatelé s ohledem na tuto rubriku snažili dát svým trestným činům pro přehlednost jakousi jednotící linku. Období od 20. 7. do 24. 9. tak dominovaly krádeže automobilů (6 případů, z toho 4 objasněné) a mobilů (4 případy). Že se předměstí Broumova vyznačuje zvýšenou kriminalitou, jsme si už povšimli. Ale druhou polovinu léta jako by v Soukenické ulici probíhal přímo nějaký festival zločinu. Broumovské oddělení Policie české republiky v uvedeném období řešilo tyto případy:

- Celkem 23 dopravních nehod, z nichž nejzávažnější byla srážka motocyklu řízeného mladým mužem se zaparkovaným automobilem v Lidické ulici. Řidič motocyklu utrpěl tříštivou zlomeninu
- vloupání do vozidla - pachatelé byli chyceni při činu
- vloupání do stánku na Opočenského stadionu - neznámý pachatel si odnesl alkohol a cigarety
- krádež střešní krytiny z bývalého městského pivovaru - pachatel byl zjištěn
- čtyři případy řízení automobilu bez oprávnění. Ve dvou případech byli pachatelé předvedeni, protože i přes zákaz a opakovaně jezdili s autem
- pokus o znásilnění v Přadlácké ulici. Devatenáctiletá dívka se ve dvě hodiny v noci neznámému pachateli ubránila

- akce, jejímž cílem bylo zjištění dodržování zákonů v provozu Kinokavárny, skončila předvedením patnácti mladistvých a třech nezletilých, u kterých byla zjištěna konzumace alkoholu. Příklad byl předán k řešení správnímu orgánu. Na pomyslném pranyři budou pochopitelně stát provozovatelé. Na tom skutečném by však měli stát hlavně rodiče. Když jim policisté jejich podnapilé ratolesti v noci dopravili domů, reakce některých byla skutečně nečekaná: "Je mu (jí) 16 roků, tak si může chlstat jak chce!"
- odcizení škodovky pod Střelnicí
- ověřování totožnosti podomních obchodníků z Chomutova
- krádež autorádia ze zaparkovaného Seatu na Pasách
- požár altánu na zahradě vily ve Vančurově ulici
- zadržení dvou mužů, kteří pod vlivem alkoholu řídili kradené auto. Během vyšetřování byli zjištěni i jako pachatelé krádeží dalších dvou škodovek z Verneřovic a z parkoviště u Střelnice
- nálezy munice ve Stěnavě pod Černou stezkou (dvou ručních granátů z druhé světové války) K likvidaci musel být přivolán pyrotechnik z Hradce Králové
- odcizení videa z autobusu zaparkovaného u nádraží. Po čtrnácti dnech byl pachatel zajištěn, ale samozřejmě již bez videa
- znásilnění v Březové - oběť se o půl třetí nad ránem stala patnáctiletá dívka. Souvislost s případem z Přadlácké se nezdá pravděpodobná, a proto se intenzivně pátrá po dvou zatím neznámých násilnících
- požár sklepní kóje na Křinickém sídlišti. Školák si krátil o prázdninách dlouhou chvíli
- bitka na náměstí - rodinný klan (šest osob), jehož příslušníci se sjeli z několika východočeských měst, napadl broumovského občana a způsobil mu ublížení na zdraví
- vloupání do domu v Martínkovicích
- nahlášení dvou pohřešovaných osob - 42 letého muže, který se sám nakonec po půlnoci vrátil domů, a jedné 16 leté dívky, která odjela do školy a vrátila se rovněž sama, ovšem až na druhý den
- umístění do cely - muž ze Soukenické ulice tropil výtržnosti a vzhledem k tomu, že i přivolaného policistu zranil lahví, bude se zodpovídat z napadení veřejného činitele.
- krádež plastiky anděla ze hřbitova. Jen tak dál, barbaři! Z Říma - pardon Broumova - nesmí zůstat kámen na kameni!
- předání odsouzených, kterým se ani v letním horku nechtělo do chladku, do výkonu trestu
- zadržení padělané pětisetkorunové bankovky. Místní občan s ní platil v obchodě, ale údajně ji prý předtím dostal v jiném krámu. Byla zaslána na expertizu
- vloupání do domu ve Vižňově
- neoprávněný odběr elektrické energie v Soukenické ulici
- krádež dvanácti balíků IPY ze skladu BSS v Soukenické ulici
- vydírání - případ je ještě v šetření
- krádež nákladního automobilu IVECO v ceně 1,5 miliónu v Meziměstí. "Drobeček" zmizel beze stopy
- vloupání do dílny v Soukenické. Neznámým pachatelem bylo odcizeno náradí
- šetření, jak došlo k překopnutí telefonního kabelu v Otovicích
- zadržení osoby z Broumova, na kterou bylo vyhlášeno celostátní pátrání, podezřelý ze čtyř podvodů,

- mj. i vybrání 25.000 Kč z platební karty zaměstnavatele
- zanedbání povinné výživy
- požár vozu v garáži na klášterní zahradě. Příčina se šetří, patrně byla způsobena vadou na elektroinstalaci
- náhlé úmrtí na Křínickém sídlišti. Nebylo zjištěno cizí zavinění
- a dále už "jen" 112 přestupků proti občanskému soužití a soukromému majetku, tedy v průměru "pouze" 3,2 případu denně K. F.

Ohlédnutí za letním táborem aneb Indiáni ze Zdoňova

Sešel se rok s rokem a zase tu byly prázdniny. Hned první prázdninové pondělí zanechalo civilizaci za zády 35 odvážných táborníků (od 4 do 15 let) z Broumova, ale i odjinud (dokonce šest dětí přiletělo až zpoza oceánu z Ameriky) a vydalo se podruhé indiánskou stezkou.

Svá obydlí jsme měli vystavěna za Křížovým vrchem ve Zdoňově uprostřed krásné přírody.

A co se tu odehrálo během dvanácti táborových dní? Co přinesl indiánský čas?

Za přispění červených triček se z nás stali rázem opravdoví rudokožci. Zhotovili jsme si čelenky, ozdoby, oštěpy i kožené váčky na medicínu. Pracně jsme vyráběli chytače snů, tkali, malovali na kamínky, zdobili indiánské tašky, modelovali z hlíny rituální zvířata a misky, které jsme pak vypálili v ohništi. Navštívili jsme Teplicko - Adršpašské skály včetně projížďky po jezírku na pravé "indiánské" lodičce. Konala se i letošní premiéra a zároveň derniéra (po loňském období dešťů) koupání v rybníce. Proháněli jsme koně po okolních zdoňovských prériích a za svitu pochodní a zvuků bubnů se vypravili na noční pochod na tajemný kopec Zbořeňák. Zachraňovali jsme vlajku a maskota z drápů ducha strašlivého medvěda. Stateční bojovníci prokázali svůj um při stopování a plnění nelehkých úkolů po celý den. Každovečerně jsme se scházeli ve sněmovním týpí, hráli, zpívali, bubnovali a vyprávěli pradávne příběhy. Praskot životodárného ohně pomalu všechny ukolébával do říše snů.

Namáhavá byla každodenní příprava dřeva, obstarávání dovozu vody i potravin pro chutnou krmí věčně hladových Indiánů a pomoc v kuchyni, kdy obětavost a vytrvalost všech neznala mezí.

Učili jsme se poznávat byliny i přírodu vůkol. Prožili jsme hromy a blesky a záplavy vody.

Sportovali jsme - dokonce se utkali v přehazované, kopané a baseballu s vedlejší táborem skautů a nevedli si nejhůř. Zahráli jsme si lakros, házeli oštěpem a stříleli z luku. Namalovali jsme si překrásné indiánské kruhové obrázky zvířat, skládali o nich básně.

A když slunce vyšlo podvanácté, přišel den poslední. Ve slavnostním indiánském oblečení pomalování mírovými barvami a nazdobeni jsme naposledy obešli naše milé "bílé tváře" ve Zdoňově, kteří nám leckdy zachránili život a předali dárky a poděkování. Zůstalo jen balení a.....ahooooooooó! určitě se zase za rok sejdem, nazujeme mokasíny a vydáme se do třetice indiánskou stezkou.

Zaznamenala náčelnice Indiánů Slunečního kmene COPÁNEK alias Yvonna Piňosová (Nakonec bych chtěla všem moc poděkovat za tak bezvadnou partu, která se jen tak nevidí.)

Plavba na Ostrov pokladů aneb tábor Svratouch

Poslední červnový den roku 2001 vyplula flotila lodí vypravená broumovskou Ulitou hledat Ostrov pokladů, v čele Kleopatra - admirálská loď, za ní pak lodě Naděje, Santa Maria a Athenis. Celých dvanáct dní strávily posádky na vlnách Atlantiku (vesnička Svratouch na Vysočině) a společně prožily mnoho dobrodružství. Odvážným námořníkům se podařilo najít mapu plavby, vyrobit posádkové vlajky a uniformy, navštívit další ostrovy, kde bylo životně důležité se přizpůsobit domorodcům. S tím si samozřejmě hravě poradili. S velkým zaujetím si pomalovali obličej různými ornamenty a vyrobili oděv z přírodního materiálu, který je inspiroval k divošským tancům. Poznávali i život ostrovanů a některých zajímavých osobností., učili se číst zašifrované zprávy, být v pravý čas na pravém místě, pracovat pro sebe i pro druhé a vzájemně si pomáhat. Užili si hodně legrace nejen při večerních programech a námořnických hrách. Zpívali námořnické a jiné písně a vzpomínali na domov. Koupali se v zázračném jezírku a jen tak tak unikli kanibalům. Byla to náročná plavba, ale cíle bylo dosaženo. Ostrov pokladů byl objeven, poklad nalezen a spravedlivě rozdělen. Zbývá dodat, že všichni námořníci začínali svoji plavbu jako lodníci, nejeden z nich byl však za své záslužné skutky povýšen. Z málozkušených námořníků se stali opravdoví "mořští vlci". Vše je zaznamenáno v palubním deníku Kleopatry. Její posádka ve složení: admirál Mirek Frömmel, kapitáni Renata Gabajová, Blanka Letzelová, Eva Benešová, lodivod Hana Jagošová, navigátor Míša Kotrncová, lodní kuchař Pavel Nyč, lodní lékař a písař Míla Škopová se těší na příští objevitelskou výpravu.

Minireportáž Petry Hajpišlové (P) na téma Svratouch

na její všetečné dotazy odpovídá jeden z kapitánů Blanka Letzelová (B)

P: Jak se Vám bydlelo ve stanech?

B: Super! I přes nepřízeň počasí. Pro děti to byla určitě cenná zkušenost.

P: Co všechno zajímavého si mohly děti vyzkoušet?

B: Výrobu vlajky, práci s kompasem a mapou, komunikaci pomocí morseovky, vaření v Setonově hrnci...

P: Myslíš si, že se dnešní děti dokáží sžít s přírodou a být k ní ohleduplné?

B: Ano, kéž by jim to vydrželo.

P: Co Ti tento tábor přinesl?

B: Poznání, že děti umí být ohleduplné i k sobě, umí např. pomoci mladšímu kamarádovi a společně pracovat jako tým.

P: Překvapilo Tě něco?

B: Obrovský zájem dětí o vše, co se na táboře dělo.

P: Byl tábor nějak zaměřen?

B: Hráli jsme etapovou hru Ostrov pokladů, která měla velký úspěch. Myslím, že se všem líbila.

Letní setkání přátel zdravého životního stylu

Pět dní a čtyři noci strávili přátelé zdravého životního stylu programem nabídnutým ve dnech 17.-21.7. v SVČ Ulita. Letos se nás sešlo třicet, někteří byli místní, jiní přespšní (Praha, Ústí nad Labem, Náměšť nad Oslavou...).

Co se skrývá za označením zdravý životní styl? Ti, kteří přijeli za tímto cílem do Broumova již potřetí, vědí, že je to trocha cvičení těla i ducha, komunikativní hry, procházky přírodou, jednoduchá strava, zpěv, hudba, nesoupeřivé mezilidské vztahy, tedy vše, co zbavuje člověka přemíry napětí, které s sebou nese tzv. normální způsob života. Letos se nám věnovali lektori Jiřina Miňovská, Walter Erber, Dana Hrušková, Karel Nýlt a pozvání přijala i paní Jarmila Koudelková, broumovské veřejnosti známá jako učitelka jógy. Masérské služby prováděla paní Ilona Novotná.

Pod jejich vedením jsme se přiučili novým cvikům, získali informace z oblasti reflexní terapie, arteterapie, metody SU-JOK, dozvěděli jsme se mnoho zajímavého o lidském energetickém systému, nechali si zharmonizovat těla zvuky tibetských mís i masážemi, trochu jsme meditovali, zpívali, bubnovali i tancovali. Večer jsme společně navštívili některé vybrané akce Týdne pro broumovské kostely a pět dní uteklo jako voda. Bylo nám báječně a tak se těšíme na Letní setkání 2002. Nechcete také vyměnit normální způsob života za zdravý životní styl?

M. Škopová

Ukažme na ty, kteří dobro činí

Vyhlášení vítězů čtvrtého ročníku ceny VIA BONA za podporu obecně prospěšné činnosti

Praha, 25. října 2001 - Dnes proběhne slavnostní vyhlášení vítězů ceny VIA BONA, kterou Nadace VIA již počtvrté uděluje firmám i jednotlivcům za podporu obecně prospěšné činnosti neziskových organizací. Akce se koná v rezidenci velvyslance USA, pod záštitou velvyslance USA v České republice Craiga Stapletona a za účasti zástupců firem, neziskových organizací, médií a osobností veřejného života. Večera se zúčastní i předseda Senátu Petr Pithart a primátor hl. města Prahy Jan Kasl.

Hlavní cenu přisoudila nezávislá hodnotící komise složená z novinářů, zástupců neziskových organizací a podniků broumovské firmě VEBA, a.s., která se zavázala dlouhodobě finančně podporovat kulturní a společenské centrum vznikající v objektu zchátralého měšťanského pivovaru v Broumově. Petr Bergmann z občanského sdružení Tuž se Broumovsko!, které firmu na cenu navrhlo, k tomu řekl: "Broumovsko je oblast, která trpí odlivem mladých lidí. Kulturní centrum by mělo sloužit především místní mládeži, ale i těm, které do Broumova lákají námi pořádané kulturní akce."

Další cenu získala společnost MESIT holding, a.s., a to za pomoc mladým lidem, kteří se těžce uplatňují na pracovním trhu. Firma v rámci své učňovské školy v Uherském Hradišti významně finančně podpořila vznik a provoz chráněných dílen občanského sdružení UH-EKO, které zaměstnávají lidi se změněnou pracovní schopností.

Oceněna byla rovněž podnikatelka Alena Tioková, majitelka šicí a pletařské dílny Altik s.r.o. z Brna, za

obětavou a vynalézavou pomoc sdružení Práh, které pomáhá duševně nemocným lidem zaměstnat se tvůrčí činností a zajistit si zdroj příjmů. Klienti sdružení pletou a šijí výrobky, které pak uplatňují na trhu. Paní Tioková sdružení pomohla vytvořit si potřebné odborné i materiální zázemí a působila i jako odběratel zboží do doby, než se stalo prodejním. Zásadně tak přispěla k tomu, že sdružení a jeho klienti začínají být samostatní a na vnější pomoci méně závislí.

Kláštevní zahrada v Broumově se probouzí k novému životu

V týdnu od 27. do 31. srpna 2001 byly zahájeny práce na znovuoživení kláštevní zahrady v Broumově. Po dlouhých letech uzavření vysvítá naděje na obnovu a částečné zpřístupnění tohoto místa v centru Broumova veřejnosti.

Kláštevní zahrada, jejímž vlastníkem je Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově, je téměř tajemným místem Broumova. Mnoho zdejších lidí nemělo ještě nikdy možnost tento prostor shlédnout. V minulosti sloužila jako nedílná součást kláštera v klauzurním režimu benediktinských bratří. Za komunismu se stala spolu s celou stavbou ideologickým tabu, ačkoliv v osmdesátých letech byly snahy o rozparcelování zahrady na menší "zahrádky" část plochy využívána jako zahrádkářská plocha. Po odchodu sester dominikánek v devadesátých letech ztratila zahrada posledního uživatele. Nicméně benediktini nemohli po roce 1948 prakticky o zahradu zásadněji pečovat a tak se padesát let bez pána a jeho pečlivého opatrování podepsalo na dnešním neutěšeném stavu. V posledních letech se navíc zahrada stala oblíbeným místem "milovníků" pískovce a tak mnoho ze cenných architektonických kamenných prvků skončilo díky překupníkům za naší západní hranicí. Také příroda nelenila a neudržované plochy zaplavila tisíce semenáči javorů, jasanů, lípy a dalších náletových rostlin, ze kterých stačila vyrůst neprostupná houština znemožňující jak pohyb, tak i běžné využívání. Z parku se stal učiněný ráj pro milovníky romantiky v duchu Sudkových zahradních zátiší, kde ze všeobjímající zeleně jen sporadicky vystupují torza bývalého mobiliáře, rozpadlá schodiště s rozvaleným zábradlím, zarostlá kašna sousedí s opuštěným altánkem

Historická Kláštevní zahrada dnes sestává ze dvou zdánlivě odlišných částí. Přední část, přimykající se ke kláštevní budově, byla koncipována jako pravidelná barokní zahrada italského typu založená na dvou základních pohledových osách. Mísila se zde okrasná a estetizující vize udržovaných ploch s hospodářskou funkcí zeleninových záhonů a zahradnictví se skleníkem a ovocnými stromy. Zadní část, oddělená několika terénními stupni byla myšlenkově založena jako kultivovaný park v barokním geometrickém plánu, který protínají a zároveň končí hlavní pohledové osy. Ty jsou pak volně doplněny stromořadími a stříhanými habrovými stěnami směřujícími k hlavním dominantám zadní části - krásné barokní kašně a plastice sv. Josefa. Protějškem těchto alejí jsou volné průhledy do krajiny směrem k Rožmitálu a Šonovu, dnes však beznadějně zarostlé vysokými stromy dlouhá léta nekultivovaného tzv. Městského lesa. Mobiliář zahrady dnes trochu kuriózně doplňuje dobový kuželník a bývalá vodárenská věž jako novodobá součást někdejšího promyšleného vodního hospodaření v parku i zahradě. Tato část dnes píše připomíná anglický park a dřívější pravidelný koncept lze spíše již jen tušit ze skrovných pozůstatků v terénu a skladbě dřevin.

Myšlenka obnovy tohoto památkově i esteticky velmi cenného území Broumova byla umožněna dohodou

dvou hlavních partnerů - církve a města. Po létech snažení se zdá, že bude možné nalézt společnou cestu nejen k znovuoživení a zpřístupnění dříve zrušeného prostoru, ale především finanční prostředky k náročným opravám. Město společně s benediktiny požádalo fond životního prostředí a oslovilo další krajské státní instituce a situace je dle slov hlavních garantů - pana starosty Streubela i pana arch. Slavíka - na nejlepší cestě. Optimismus pan starosta neztrácí i přes to, že rozpočet jen na rekonstrukci stavebních prvků v odhadu přesáhl deset milionů korun. Zdá se tedy, že národní kulturní památka Broumovský klášter se tentokrát dočká masivnější státní podpory a bude tedy moci skutečně důstojně reprezentovat nejen město, ale celý region. Atraktivnost broumovské dominanty vzroste o další zajímavý prvek a broumovákům samotným přibude krásné zákoutí, které budou moci využít k potěšení oka i ducha a kam budou zajisté rádi vodit návštěvy. Částečným zpřístupněním zahrady se totiž otevře nejen zcela nový pohled na monumentální hlavní fasádu kláštera s bránou a kamenným přístupovým mostem, ale po probírce v městském lese nabídne také krásné výhledy na Javoří hory. Po mnohých létech se tak opět dostane ke slovu někdejší záměr barokních stavitelů kláštera a okolních kostelů - Dientzenhoferů - zachovat intimitu klášterního prostoru na jedné straně a pohledově propojit klášter s krajinou na straně druhé.

Znovuoživení zahradního organismu broumovského kláštera však má ještě jeden významný prvek. Aby se park, jeho stromořadí a zahradní záhony staly skutečně živoucím organismem, jako tomu bylo dříve za pečujícího dohledu benediktinů, musí celé území najít opět svoje opatrovníky a ochránce. Aby tomu tak skutečně bylo směřují v pozadí celé aktivity méně nápadně dvě nové skutečnosti: do Broumova se chystá přesídlit malá komunita českých sester benediktinek, dnes dočasně usazené v polské Przemysli, a současně našli v klášterní zahradě místo k užitečnému uplatnění i mladí lidé z Collegia pro arte antiqua. Collegium po předchozích angažmá v broumovské kulturní a památkové sféře natvalo přeneslo svůj hlavní stánek do Broumova. A byli to právě jeho členové, kteří v posledním srpnovém týdnu věnovali poslední dny prázdnin úmorné práci při čištění zarostlých ploch a fyzickém odhalení mnoha stavebních prvků jako předpokladu následného stavebně - historického průzkumu a odbornému ošetření vzácného a někdy i unikátního zastoupení starých dřevin a keřů. Výsledek snažení patnácti studentů vedeného odborným dohledem arboristy Martina Němce byl překvapující i pro ty, kteří měli možnost v posledních letech do zahrady zabloudit: cesty, schodiště a průhledy vymaněné ze záplavy trávy, rozbujelých keřů a listoví se najednou jakoby znovu nadechly, rozsvítily a zazářily. Krátká doba neumožnila dotáhnout vyklizovací práce zcela dokonce, ale koncept péče veřejnosti a toto krásné zákoutí Broumova je na světě. Do podzimu by se tu mělo vystřídat ještě několik dobrovolnických brigád na dočištění ploch a kamenných prvků a především odvezení odpadků, kterých se za léta podivného nehospodaření nashromáždilo u zahradních zdí pěkná spousta. A pokud bude přát počasí a v městské pokladně zbude ještě nějaká korunka na travní semeno, mohly by se ještě na podzim dosud zaplevelené části změnit v pěkné zelené plochy.

Nyní jistě v mnoha hlavách klíčí otázka - kdo se o to bude starat - jenom té trávy, kterou je třeba kosit a uklízet? A tady přinášíme možná překvapující odpověď - právě my - Broumováci a naši přátelé, kteří se sem v desítkách sjíždějí už několikátý rok pomáhat. Právě pro koordinaci takové "občanské" péče o památky a krajinu vzniklo v Broumově v rámci Střediska volného času Ulita Komunitní centrum. Sídli zatím trochu anonymně v přízemí zadního traktu městského divadla na Lipové 24. A sem můžete každé dopoledne zajít a nabídnout jeho vedoucímu Mojžíři Poláčkovi pomocnou ruku, nápad, zkušenost či

prostě říct, že jste to právě vy, kteří nechcete nadávat na poměry, ale naopak rádi pomůžete kde a jak Vám síly budou stačit. Zkušenost Týdne pro broumovské kostely a dalších aktivit nás v Komunitním centru přesvědčují, že takových obětavých a milých lidí je na Broumovsku řada. A to nás naplňuje nadějí, že naši společnou péčí Klášterní zahrada rozkvetne ještě do větší krásy - podobně jako celé Broumovsko.

Mojmír Poláček

Broumovský zpravodaj

vydává město Broumov

redakční rada:

Bc. L. Franc, K. Franze, M. Hromádka

J. Louda, MUDr. T. Pindeš, Z. Streubel

redakce, grafická úprava:

M. Otte, tel. 491 22 185

e-mail: broumov.muzeum@worldonline.cz

objednávky inzerce:

Sekretariát Městského úřadu, tel. 491 523 734

e-mail: fischerova@broumov-mesto.cz

rozšiřuje:

Informační centrum Broumovsko, tel. 491 524 168

e-mail: ic.broumovsko@worldonline.cz

uzávěrka 10. čísla:

27. 9. 2001

